

Latvijas šķirnes zirgu vērtēšanas skates.

Arī šogad Latvijas šķirnes zirgu audzētāju asociācija (LŠZAA) ar Zemkopības ministrijas atbalstu organizēja Latvijas šķirnes zirgu vērtēšanas skates. To pirmsākums meklējams pagājušā gada rudenī, iekustinot līdz šim nebijušu pasākumu Latvijas zirgkopībā.

Mācoties no savas pagājušā gada pieredzes un uzklusot dažādus ieteikumus, šogad istenojām savu kluso sapni - zirgu vērtēšana tika papildināta ar tirdzniecības elementu – gan izgatavojot prezentējamu zirgu katalogu, gan informējot ārzemju un iespējamus sadarbības partnerus, gan dodot iespēju zirgu īpašniekiem maksimāli labi parādīt savu zirgu darbaspējas.

Šoreiz norises vietām izvēlējamies divas lielākās manēžas, kur pulcināt reģionu zirgaudzētājus - LLU ZMC "Mušķi" un Burtnieku zirgaudzētavu, tādejādi vienā vietā ieradās Kurzemes un Zemgales zirgaudzētāji, bet otra tuvāk bija Vidzemes un Latgales cilvēkiem.

Slēgtās manēžas visiem dzīvniekiem deva vienādas iespējas parādīt savas darbaspējas, kas saimniecībās sliktā seguma dēļ reizēm nav iespējams. Tajā pat laikā no zirga īpašnieka arī tiek prasīts zināms darbs – zirgs vērtēšanai ir jāsaģatavo un jāapmāca atbilstoši vecumam. Tie zirgu īpašnieki, kas piedalījās jau otro reizi, jau lieliski bija apguvuši šādu pasākumu gan rakstītos, gan nerakstītos noteikumus. Nebija nekādu diskusiju par to kā jāizskatās zirgam, ko vērtē un cilvēkam, kas zirgu ved. No Eiropas zirgaudzētājiem mums jānācās vēl ļoti daudz- pasākuma rīkotājiem dažādi organizatoriskie jautājumi, un dalībniekiem par to, kā labāk savus zirgus prezentēt pircējiem.

Skatē zirgi tika prezentēti vairākās klasēs – zirgi, kas tika vērtēti un piedāvāti arī pirkšanai, sporta un braucamā tipa jaunzirgi pa vecuma grupām, jaunie vaislas ērzeļi sertificēšanai, vaislas ķēves pa vecuma grupām. Vērtētāji bija pieredzējuši, ļoti zinoši un stingri savos spriedumos – Irēna Baufāle, Ligita Harčevska un Iveta Pāža. Pie ērzeļu sertificēšanas nepieciešami 5 vērtētāji, uz to laiku pievienojās arī Dzintra Puriņa un raksta autore. Mušķos sertificēšanai tika piestādīti 2 sporta tipa ērzeļi, 1 braucamā tipa un viens Šetlandes ponijs. Sertifikātu ieguva sporta tipa ērzelis Landros (T: Lāgerfelds H234, M: Dipada LS5874), braucamā tipa ērzelis Santoss (T: Sultāns LS15921, M: Sigma LS no Svainis L1351) un Šetlandas poniju ērzelis Zoran from broken colours, kas ar savu iznācienu īpaši iepriecināja mazākos skatītājus. Burtniekos tika piestādīti 3 ērzeļi, bet no tiem neviens neieguva sertifikātu.

Vaislas ķēves tika dalītas vecuma grupās – 3-gadīgās, 4-gadīgās un vecākas par 5 gadiem. 3 un 4-gadīgās tika vērtētas pēc pašu kvalitātes, vecākām ķēvēm tika papildus vērtēti arī pēcnācēji, to kvalitāte. Vecāko ķēvju grupā Mušķos 1.vietu ieguva Nikola LS (T: Nivana KWPN8 – M: Lurda LS), Burtniekos – Heidija LS6144 (T: Hamlets T49 – M: Senga LS no Fotons-Saitons LS).

Vērtētāju secinājumi:

Mums šķita, ka „Mušķos” zirgu sastāvs bija neviendabīgāks kā Burtniekos. Tas liecina par lielās audzētavās veiktā ciltsdarba ietekmi uz viendabīga zirgu sastāva iegūvi, kas panākams daudzu gadu garumā. Pozitīvi vērtējama arī iespēja skatīt daudzus viena ērzeļa bērnus un salīdzināt tos. Sevišķi atpazīstami bija Aromāta bērni, kas izcēlās ar augsti novērtētām darbaspējām.

Jaunzirgu daudzveidību privātajā sektorā veicina tas, ka ir pārāk daudz sertificētu ērzeļu. Samazinoties to skaitam, būtu iegūstams viendabīgāks jaunzirgu sastāvs ne tikai audzētavās, bet valstī kopumā. Varbūt piecu gadu sertifikācijas laiks ir par garu un jābūt kritērijam, ka šajā laika posmā kopumā būtu jāiegūst noteikts skaits kumeļu (piemēram - 20), lai būtu ko vērtēt, jo ja tas ir vaislinieks, tad jābūt arī rezultātam, ne tikai sertifikātam subsīdiju saņemšanai.

z/s "Bērziņi" īpašniece Liega Kaļķe:

"Vispirms jau izsaku pateicību visiem, kas šo pasākumu organizēja un strādāja skates vietā! Tā ir lieliska iespēja arī zirgu audzētājiem izrauties no ikdienas smagā darba, parādīt savus sasniegumus un dalīties pieredzē ar citiem nozarē strādājošajiem. Kopš esmu beigusi aktīvās sporta gaitas, šis bija nozīmīgākais pasākums, kur piedalījos ar saviem zirgiem. Šogad uz skati vedu divas jaunās vaislas ķēves, no kurām viena tika godalgota. Tas bija ļoti patīkams un pacilājošs pasākuma nobeigums, kas dod sparū strādāt tālāk. Arī nākamgad noteikti piedalīšos skatē."

Pēc skates tika dzirdēti viedokļi ar daudziem „ja”. .. Ja būtu iespēja laikus zirgus savest skates vietā, lai tur vismaz divas nedēļas trenētos.. Ja skates notiktu divreiz gadā... Ja varētu vērtēšanas laikā arī skatītāji dzirdēt vērtētāja spriedumus par konkrēto zirgu (kas latviešu zirgu īpašnieku mentalitātei varētu nepatikt)... Ja lielākie zirgaudzētāji būtu aktīvāki un parādītu arī savus zirgus... Ja ērzeļu skaits būtu daudz mazāks un tie būtu intensīvāk izmantoti, būtu lielākas iespējas izdarīt kādus secinājumus par pēcnācēju kvalitāti... ja... ja... ja...

Aija Luse
LŠZAA

Zirga dati						Kustību novērtējums punktos			Brīvā lēciena tehnika	kopā	Izmēri
Vieta	Vārds	ID	Dzimšanas datums	Tēvs	Māte	Soļi	Rīkši	Lēkši			
Zirgi vērtēšanai no kataloga Muškos											
1.	Lavanders	LV038175150015	2004.04.08	Lions WE	Delta WE	7,3	7,3	7,0	6,7	28	164-196-21.0
2.	Kameja	LV026274350016	2003.01.01	Calliano HL250	Dīva L5060	7,0	7,0	6,0	6,3	26	
3.	Romuls	LV016018750064	2004.03.15	Ramses KW15	Leonie18 HL	5,7	6,0	6,7	7,7	26	170-192-22.0
4.	Aldaris	LV038175150023	2006.05.16	Atrejs LS	Areola LS	6,3	6,0	6,7	6,7	26	160-194-20.0
5.	Rodveja	LV024911350015	2002.02.21	Retro L1520	Delva	6,7	6,7	6,3	5,7	25	
6.	Dekors	LV060107150001	2001.04.21	Dreifs LS	Pārsla Rk	7,0	5,7	5,3	7,0	25	165-206-22.5
7.	Debora	LV022435450006	2006.03.19	HN251 Donnerbube II	LS Bohēma II	7,3	5,7	6,0	6,0	25	161-192-20.0
8.	Pandora	LV038021250012	2001.07.15	Pedro W2	Persija	6,7	6,3	5,0	6,7	25	
9.	Radissons	LV044231650004	2006.07.05	Remarks LS1673	Delta LS	6,0	6,7	6,3	5,7	25	163-192-21.5
10.	Laroko	LV046059250052	2006.06.03	Lakijs LS1594	Renda LS	6,0	6,7	5,7	5,3	24	167-193-22.0
11.	Develope	LV032650550012	2005.06.24	DonnerbubeII HN251	Laguna L4906	5,7	5,3	6,0	5,3	22	163-196-21.5
12.	Antejs	LV038175150025	2006.06.09	Atrejs LS	Titurga LS	5,7	5,7	5,0	5,7	22	168-196-21.5
13.	Lēdija	LV032650550009	2005.01.01	LouisJ HL257	Davanda L4947	5,7	5,7	5,0	5,0	21	170-203-21.0
Jaunzirgi											
1	Princese Ipolla	LV038175150022	2007.03.10	Ideal LS1604	Pantioma LS	7,0	7,3	6,0	6,7	27	160-182-20.0
2	Deizija	LV006892150034	2007.04.24	Delfins LS1667	Sigma LS	7,3	7,0	6,3	6,0	27	164-192-21.0
3	Karamele	LV060437150001	2007.03.21	Kaptein Premium Ol9	Līva LS	7,0	7,3	6,0	6,3	27	161-192-21.5
4	Kualalampura	LV060571150001	2007.08.21	Kaptein Premium Ol9	Greifija LS	7,0	7,0	6,0	6,3	26	159-182-21.0
5	Rebeka	LV008284950028	2007.04.20	Reiss LS	Aprikoze LS	5,0	7,0	7,0	6,3	25	157-192-21.5
6	Kaogi	LV006892150033	2007.01.24	Kaptein Premium Ol9	Galana LS	6,3	6,7	6,0	5,7	25	162-186-22.5
7	Dimants	LV039185450016	2007.06.23	Delfins LS1667	Serenāde LS	6,0	5,7	6,3	6,3	24	163-194-23.0
8	Amigo	LV060307050003	2007.06.04	Argoss ANG94	Ludra LS	7,0	5,7	5,7	5,7	24	160-179-20.5
9	Lenors	LV012238050001	2006.03.31	Loxley HL253	Ranta LS4791	6,0	6,0	5,7	5,0	23	162-192-21.0

Jaunirgi vērtēšanai Burtniekos											
1	Aksioma	LV048644250284	2006.06.11	Aromāts HL265	Gagra	7,0	8,0	8,0	8,0	31	168-195-21.5
2	Akino	LV048683350029	2006.06.01	Aromāts HL265	Folga HRG924 LT	8,0	8,0	7,0	8,0	31	167-187-21.0
3	Alegro	LV030023350016	2006.07.26	Aromāts HL265	Glāsma LS5321	8,0	8,0	8,0	6,7	31	165-192-21.0
4	Avene	LV048644250273	2006.03.30	Aromāts HL265	Vanessa	7,7	8,0	7,3	7,7	31	164-189-21.0
5	Apšerons	LV048644250265	2006.04.12	Aromāts HL265	Ausekle	7,0	8,0	7,7	7,0	30	165-180-20.0
6	Aleja	LV048644250278	2006.02.27	Aromāts HL265	Reklāma	7,3	7,7	7,0	7,7	30	165-194-21.0
7	Alveja	LV048644250287	2006.05.30	Aromāts HL265	Key Lana	6,3	8,0	7,7	7,3	29	159-182-20.0
8	Replika	LV048644250259	2006.04.24	Rektors Ol	Ampula	7,0	8,0	7,0	6,3	28	161-184-20.5
9	Baldosco	NL0030608222	2006.06.12	Vincenzo 02.08795	Ulinda 01.00498	6,0	7,0	7,0	7,0	27	170-192-22.0
10	Airiks	LV048644250279	2006.02.26	Aromāts HL265	Valensa	6,0	7,0	7,3	6,7	27	167-186-21.0
11	Rīdzene	LV048644250262	2006.04.14	Rektors Ol	Argentīna	6,7	7,3	6,7	6,0	27	162-185-20.0
12	Loms	LV048644250261	2006.04.18	Lotoss	Aidra	6,7	6,3	6,0	6,7	26	174-203-22.5
13	Leģions	LV048644250272	2006.03.30	Lotoss	Vīza	6,0	7,0	6,3	6,3	26	166-186-22.0
14	Groks	LV048644250283	2006.06.22	Grāds LS1564	Finese	7,0	7,0	6,0	5,0	25	165-190-21.5
15	Ramadans	LV048644250264	2006.04.13	Remiks LS1675	Mija	6,0	6,3	6,0	6,3	25	164-187-21.0
16	Drama	LV048644250270	2006.04.06	Disputi	Irbe	7,0	6,3	5,3	6,0	25	172-197-21.0
17	Algebra	LV048644250255	2006.02.24	Aromāts HL265	Finanse	5,7	6,0	6,7	6,0	24	166-195-21.5
18	Gārsene	LV048644250267	2006.04.11	Grāds LS1564	Volfa	6,7	6,0	5,3	5,7	24	173-200-21.5
Jaunzirgi 4gadnieki											
1	Adidas	LV028048150109	2005.01.01	R.Adermie 58	Domna LS	8,0	8,0	8,3	8,3	33	168-190-22.0
2	Andora	LV048644250233	2005.03.22	Aromāts HL265	Finanse	7,7	8,0	6,3	7,7	30	169-190-21.0
3	Kaļvados	LV028048150090	2004.02.07	Calliano HL	Veldre	7,3	7,7	7,7	7,0	30	164
4	Arlekīns	LV048644250222	2005.02.24	Aromāts HL265	Glukoze	7,0	7,3	7,3	8,0	30	167-190-22.0
5	King	LV028048150118	2005.03.14	Colibri HL247	Ishodnaja	6,7	8,0	7,3	6,3	28	171
6	Grimando	LV048644250242	2005.04.20	Gastons LS1657	Daile	7,0	7,3	6,3	6,3	27	172-192-21.0
7	Golden Victory	LV014368250019	2005.04.18			6,0	7,3	6,3	7,3	27	167-192-20.5
8	Lavanda	LV048644250246	2005.04.03	Levantiņus	Irbe	6,0	7,7	6,7	5,7	26	171-205-21.5
9	Aspekts	LV048644250269	2006.04.06			6,0	7,0	6,3	6,7	26	169
10	Balāde	LV048644250221	2005.02.23	Bliks XX96	Fonda	6,7	6,3	6,0	6,3	25	171-200-21.5
11	Test 7	budj	2005.01.01	Goden Joy		6,3	6,3	6,0	6,7	25	174

12	Rasa	LV030010950003	2005.05.03	Rodžers LS1637	Silva	6,7	7,0	6,0	5,3	25	166-210-22.5
13	Pandora	LV048644250216	2005.02.19	Paezano TR74	Pasāža	6,0	6,7	6,0	6,3	25	165-190-20.0
14	Quidamor	LV000217550034	2005.06.23	Audi Quatro	Cordesine	5,7	6,0	6,0	7,0	25	175
15	Gaisma	LV048644250214	2005.01.31	Grāds LS1564	Aleza	6,0	6,7	5,7	6,3	25	164--195-21.5
16	Geil Sli	LV030023350015	2005.05.29	Grāds LS1564	Lavanda	6,0	6,0	5,7	6,0	24	

Vaislas ķēves

	Vārds	ID Nr.	Dzimš. Dati	Tēvs	Māte	Soļi	Rik šis	Lēk šis	LT	kop ā	Izmēri	T	VL	ĶP	Prk	Pkk	KP	GE	ko pā
Mušķi																			
1	Lagūna	LV016282950013	2004.05.07	Lordschaft HL243	Laguta LS	7,0	6,5	5,5	6,0	25	166-192-21.5	7	7	6	7	7	7	7	48
2	Vanda	LV060115850001	2000.02.01	Vāgners H151	Drupa L3559	6,0	6,5	5,5	5,0	23	155-188-20.5	7	6	7	6	6	7	6	45
3	Forele	LV032153350002	1998.07.11	Fokuss L1107	Oliandra L4890	7,0	7,5	6,5	6,0	27	169-208-21.0	6	7	7	6	6	6	6	44
4	Sinda	LV000613050027	2005.05.30	Sultāns LS1591	Draudzen e LS	7,0	7,5	7,0	7,0	29	160-194-22.0	6	5	6	6	5	7	7	42
5	Lukrēcija	LV016282950015	2006.05.21	Lordschaft HL243	Laguta LS	6,0	6,0	5,5	5,5	23	163-189-21.0	6	6	6	5	6	6	6	41
6	Norda	LV032799050023	2000.06.28	Nordiks H228	Atēna L4649	6,5	7,0	7,0	6,5	27		6	6	6	6	5	6	6	41
7	Luvra	LV016282950012	2003.07.08	Lordschaft HL243	Junda LS	7,5	6,0	6,0	5,5	25	162-183-20.0	6	5	6	5	6	6	6	40
8	Kadence	LV012460450056	1998.01.01	Calando IV H216	Daugava H405	6,5	5,0	5,5	5,5	23	166-194-21.5	6	6	6	5	5	5	6	39
9	Nikola	LV012460450060	1999.01.02	Nivana KWPN8	Lurda LS	7,5	8,0	7,0	6,5	29	174-206-22.0	5	6	6	6	4	6	5	38
Burtņieki																			
1	Heidiija	LV030942350004	1999.06.01	Hamlets T49	Senga LS	6,0	7,0	6,0	5,7	25	171-200-22.5	7,0	8,0	8,0	7,0	6,0	7,0	8,0	51
2	Ihra	LV060016850002	2000.04.26	Imports T53	Hrisanfa LS	7,0	7,7	7,3	7,7	30	164-202-21.5	6,0	6,0	7,0	6,0	7,0	7,0	7,0	46
3	Rūbija	LV014442650020	2005.03.30	Regtaims LS	Ašela LS	6,0	6,0	6,0	0,0	18	166-205-21.5	7,0	7,0	8,0	8,0	6,0	6,0	0,0	42